

HYVINVOINTIALUEEN VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

Hyväksytty Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessa x.x.2026 (§ X)

1 Tarkoitus ja tehtävät

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvosto on puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton, hyvinvointialueesta säädetyn lain tarkoittama vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §).

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto edustaa vammaisia henkilöitä ja tuo evästyksenä hyvinvointialueen keskusteluun ja päätöksentekoon vammaisten henkilöiden näkökulmia laaja-alaisesti. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto nostaa esiin vammaisten henkilöiden tärkeinä pitämiä asioita jo asioiden valmisteluvaiheessa samalla edistäen vammaisten henkilöiden elinolosuhteita ja hyvinvointia.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvoston tehtävänä on:

- a) Vammaisten henkilöiden näkökulmien tuominen aktiivisesti ja vaikuttavasti hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin sekä päätöksentekoon jo valmisteluvaiheessa kaikissa asioissa, joilla ko. vaikuttamistoimielin arvioi olevan nyt tai tulevaisuudessa vaikutusta vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.
- b) Vammaisten henkilöiden osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksien edistäminen ja niiden kehittämiseen osallistuminen.
- c) Tiedonkulun parantaminen (hyvinvointialueen toiminnasta ja päätöksenteosta vammaisten henkilöiden ja vammaisilta henkilöiltä päätöksentekijöiden suuntaan) sekä vuorovaikutteisuuden edistäminen vammaisten henkilöiden ja päätöksentekijöiden välillä.
- d) Tiivis ja tasapuolinen yhteistyö eri kuntien/seudun vammaisneuvostojen kanssa.
- e) Aloitteiden tekeminen sekä lausuntojen antaminen ja niiden etenemisen seuranta.
- f) Yhteistyö hyvinvointialueen päätöksentekoelimien ja muiden vaikuttamistoimielimien kanssa.
- g) Osallistuminen alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä muiden vastaavien asiakirjojen laatimiseen.

2 Nimeäminen, järjestäytyminen, kokoonpano ja toimikausi

Aluehallitus pyytää kuntien vammaisneuvostoja nimeämään edustajansa hyvinvointialueen vammaisneuvostoon. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kunkin kunnan vaikuttamistoimielimestä valitaan yksi jäsen ja varajäsen. Niin ikään seudullisesti järjestäytyneestä Forssan seudun vammaisneuvostosta valitaan kullekin kunnalle oma edustajansa ja varajäsen. Hyvinvointialueen vammaisneuvoston ns. kuntapaikoilla on siten 11 jäsentä ja 11 varajäsentä.

HYVINVOINTIALUEEN VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

Lisäksi aluehallitus nimeää hyvinvointialueen vammaisneuvostoon kolme luottamushenkilöä sekä yhden hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoiden edustajan, joka toimii hyvinvointialueen vammaisneuvoston sihteerinä. Poliittisilla ja viranhaltijaedustajilla ei ole äänestysoikeutta vammaisneuvoston päätöksiin.

Valitut jäsenet kokoontuvat yhteiskokoukseen, järjestäytyvät ja käsittelevät toimintasäntöluonnoksen. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto nimeää ensimmäisessä tapaamisessaan keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa **ensimmäisen kaksivuotiskauden ajaksi** siten, että alueen kolme seutua ovat tasapuolisesti edustettuina. Tämän jälkeen kokonaisuus etenee esityksenä aluehallituksen nimettäväksi.

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimikausi on hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti neljä vuotta.

Toimikauden aikana vammaisneuvoston kokoonpanossa tapahtuvat muutokset voivat johtua jäsenen elämäntilanteen muutoksesta, paikkakunnalta tai Kanta-Hämeestä pois muuttamisen vuoksi tai muusta vastaavasta syystä.

- Mikäli jäsen tai varajäsen haluaa erota tehtävästään hyvinvointialueen vammaisneuvostossa kesken kauden, tulee hänen ilmoittaa asiasta kirjallisesti hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokoukselle tai sen puheenjohtajalle. Uuden edustajan loppukaudeksi nimeää valinnan tehnyt kunnallinen vammaisneuvosto omasta joukostaan. Samoin toimitaan, jos tehtävästä eroaminen johtuu muusta syystä esim. muutosta toiselle paikkakunnalle. Erotilanteista johtuvat muutokset ja täydennykset hyvinvointialueen vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi kokouksessaan.
- Mikäli kyse ei ole paikkakunnalta muutosta, voi hyvinvointialueen vammaisneuvostoon valittu edustaja ~~voi~~ toimia kunnallisen vammaisneuvoston edustajana hyvinvointialueen vammaisneuvostossa toimikautensa loppuun, vaikka hän luopuisi tehtävästään kunnan vammaisneuvostossa. Tällöin yhteydenpidosta kunnalliseen vammaisneuvostoon on sovittava erikseen.

3 Jäsenten toimenkuvat ja tehtävät

Puheenjohtajisto, jonka muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja sihteeri, ylläpitää ja suunnittelee hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintaa sekä valmistelee ko. toimielimen kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat.

Puheenjohtaja kutsuu hyvinvointialueen vammaisneuvoston koolle, vastaa kokousasioiden valmistelusta ja toiminnan organisoimisesta. Kokousta johtaa ensisijaisesti puheenjohtaja, tai tämän ollessa estynyt varapuheenjohtaja. Puheenjohtajisto vastaa hyvinvointialueen vammaisneuvoston edustamisesta, jollei kokous toisin päättä. Puheenjohtajisto edustaa hyvinvointialueen vammaisneuvostoa eri yhteyksissä mm. kutsuttaessa hyvinvointialueen lautakuntien, aluehallituksen ja valtuuston kokouksissa, iltakouluissa ja vastaavissa tilaisuuksissa, ellei hyvinvointialueen vammaisneuvosto kokouksessaan toisin päättä.

Puheenjohtajisto voi sopia keskenään tehtävien tarkemmasta jaosta.

HYVINVOINTIALUEEN VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa oman kuntansa vammaisneuvoston ja hyvinvointialueen vammaisneuvoston välillä. Tämän tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen vammaisneuvoston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.

Aluehallituksen ja hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoiden edustajan tehtävänä on ennen kaikkea toimia hyvinvointialueen vammaisneuvoston toiminnan tukena ja tiedonkulun linkkinä päätöksenteon sekä hyvinvointialueen johtamisen ja toiminnan suuntaan siten, että hyvinvointialueen vammaisneuvosto saa tarvitsemaansa tietoa mm. tehtyjen päätösten toteuttamisesta ja aikatauluista.

4 Kokous- ja toimintakäytännöt

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouskutsu lähetetään viikkoa ennen kokouksen ajankohtaa. Kokoukset järjestetään 4–6 kertaa vuodessa seutukunnittain, vaihdellen Hämeenlinnassa, Forssassa ja Riihimäellä tai Teams-yhteyden välityksellä pääsääntöisesti kahden (2) tunnin mittaisina lähi-, etä- ja hybridikokouksina siten, että mahdollistetaan kaikkien jäsenten osallistuminen.

Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen edustajista on läsnä. Läsnäolo-oikeus on varsinaisilla jäsenillä (heidän estyessä varajäsenillä), aluehallituksen nimeämällä luottamushenkilöillä ja viran-/toimenhaltijalla. Varsinaisen jäsenen tulee ilmoittaa poissaolostaan varajäsenelle. Lisäksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto voi kutsua kokouksiinsa kulloinkin käsiteltävien asioiden tarpeen mukaisesti muita viranhaltijoita, asiantuntijoita ja sidosryhmien edustajia.

Äänestystilanteissa kokouksessa noudatetaan seuraavia käytänteitä:

- Jos kokouksessa tehdään pohjaehdotuksen vastainen kannatettu muutosehdotus, toimitetaan äänestys kokouksen päättämällä tavalla.
- Henkilövaalit toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä tai kokouksen päättämällä tavalla. Ehdolla olevilla henkilöillä on myös äänioikeus. Äänten mennessä tasan, suoritetaan uusi äänestys kahden eniten ääniä saaneen henkilön välillä tai valinta ratkaistaan arvalla.

Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat julkisesti nähtävillä hyvinvointialueen muiden kokousasiakirjojen tapaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Lisäksi tiedonkulun varmistamiseksi pöytäkirjat lähetetään sähköpostilla tiedoksi kuntien kirjaamoihin sieltä edelleen toimitettavaksi kunnan vammaisneuvoston varsinaisille jäsenille.

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksissa ja toiminnassa tulee huomioida esteettömyys ja saavutettavuus laajasti osallistujien tarpeet huomioiden. Kokoustilojen tulee olla esteettömät.

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston viestinnässä kuten kotisivuilla, tiedotteissa ja kokousmateriaaleissa tulee huomioida saavutettavuus eri käyttäjäryhmien kannalta. Myös kokouksissa on huomioitava, että informaatio on kaikille saavutettavaa.

HYVINVOINTIALUEEN VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

5 Toimintaedellytysten turvaaminen

Aluehallituksen on huolehdittava hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Hyvinvointialue huolehtii hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksista aiheutuvista normaaleista kuluista sekä maksaa jäsenille aluehallituksen vahvistaman kohtuullisen kokouspalkkion, ei kuitenkaan hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoille. Matkakustannukset korvataan kokoukseen osallistujien ja mahdollisten avustajien osalta.

Sen lisäksi mahdollistetaan niin varsinaisille kuin varajäsenille kaksi (2) kertaa vuodessa toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiksi katsottavat tapahtumat kuten esim. yhteisseminaarit ja koulutuspäivät yhteistyössä kuntien vammaisneuvostojen ja vammaisjärjestöjen kanssa.

6 Toimintasuunnitelma ja -kertomus

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain, ensimmäisen kerran hyvinvointialueen vammaisneuvoston aloittaessa kauttansa ja sen jälkeen kunkin toimintavuoden viimeisen neljänneksen aikana seuraavaa toimintavuotta varten. Hyvinvointialueen vammaisneuvoston puheenjohtajisto valmistelee toimintasuunnitelman.

Toimintaa ja toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhteistyössä kuntien vammaisneuvostojen kanssa.

Toimintakertomuksen valmistelee vuosittain hyvinvointialueen vammaisneuvoston puheenjohtajisto. Hyvinvointialueen vammaisneuvoston hyväksymä toimintakertomus annetaan aluehallitukselle ja lähetetään aluehallituksen käsittelyn jälkeen sähköpostilla tiedoksi kuntien kirjaamoihin sieltä edelleen toimitettavaksi kunnan vammaisneuvoston jäsenille.

7 Voimaantulo

Tämä toimintasäntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty hyvinvointialueen vammaisneuvosto on toimintasäännön käsitellyt ja aluehallitus on asian hyväksynyt. Toimintasäntöä tarkistetaan säännöllisesti.